

Pijler: Vitaal Nederland

Aan tafel:

Eveline Willems, Eli vd Heide (VWS Directie sport), Lize Adriaensens (VeiligheidNL), Vincent Hildebrandt (TNO). Moderator: Marit de Vries

Indicator: Beweegnorm

Waarom deze indicator?

- Meest omvattend van de aanwezige indicatoren in de peiler Vitaal
- Meest gerelateerd aan sport
- Er is veel wetenschappelijke kennis over deze indicator beschikbaar
- Duidelijke relatie met vitaliteit (onderdeel van de peiler Vitaal)
- Gaat om veel mensen, gaat de hele bevolking aan

A: Wat weet / denk je?

Ontwikkeling van mensen die voldoen aan de beweegnorm en combinorm zal niet heel veel veranderen, kan licht dalen of wat stijgen. Daarbij gaan we uit van de huidige norm, hoewel het zeer aannemelijk is dat de definitie van de beweegnorm in de komende jaren aangepast zal worden en we deze dus anders meten in 2040 dan nu.

Factoren die het aantal mensen dat voldoet aan de beweegnorm positief kunnen beïnvloeden:

- Vergrijzing. Ouderen voldoen vaker aan de beweegnorm (o.a. door andere voorwaarden voor halen van de norm), bij een oudere bevolking zullen dus ook meer mensen de beweegnorm halen.
- Er is een toenemende maatschappelijke aandacht voor de gezondheidswaarde van sport en bewegen waardoor mensen zich meer bewust worden van het belang van het doen aan sport en voldoende bewegen.
- Er komen steeds meer en toegankelijker mogelijkheden om aan zelf-monitoring te doen van beweeggedrag en andere gezondheidsaspecten met behulp van apps voor de smartphone. Hierdoor is het gemakkelijk voor mensen om hun eigen gezondheid en voortgang te meten en dat zou stimulerend kunnen werken om te (blijven) bewegen voor een goede gezondheid.
- Er komt steeds meer nadruk te liggen op de eigen regie en het zelf moeten betalen van kosten van gebruikte zorg (en misschien wel steeds meer een bonus/malus systeem bij verzekeraars), hierdoor worden mensen zich bewuster van de gevolgen van een ongezonde leefstijl en zullen ze eerder gemotiveerd zijn om o.a. door meer te bewegen er voor te zorgen dat ze gezond blijven.

Factoren die het aantal mensen dat voldoet aan de beweegnorm negatief kunnen beïnvloeden:

- Het nieuwe werken, waarbij mensen minder woon-werkverkeer hebben en meer vanuit huis kunnen werken zorgt ervoor dat mensen minder hoeven te bewegen aangezien woon-werkverkeer (op de fiets en lopend) een belangrijk deel uitmaakt van de tijd die mensen bewegen.
- In de werkzaamheden die mensen doen wordt bewegen steeds minder belangrijk, terwijl dit ook lange tijd een belangrijk aandeel is geweest van de dagelijkse beweging van mensen. Door de digitalisering zijn werkzaamheden zijn steeds minder gericht op fysieke arbeid en bestaan meer uit zittend werk (achter een bureau), of meer sedentair gedrag. Dit wordt versterkt doordat er meer steeds meer hoogopgeleiden zijn, waarvoor deze tendens extra geldt.
- Als mensen tijdens hun werk minder / weinig bewegen en de pensioenleeftijd stijgt, dus mensen tot op latere leeftijd door blijven werken, hebben zullen ze minder snel voldoen aan de beweegnorm door gebrek aan tijd.
- Vrijtijdsbesteding wordt minder actief ingevuld door mensen

- Door populariteit van sportevenementen (color runs, 30 dagen challenges, marathons) zullen mensen misschien wel meer een tijdelijke investering doen in sportieve activiteiten en bewegen, maar dat heeft weinig invloed op de beweegnorm.

B: Wat is je ideaal?

Iedereen die in staat is om te bewegen voldoet aan de beweegnorm en combinorm (met huidige definitie). De huidige normen zijn ten slotte minimumeisen voor wat wenselijk is. Het ideale percentage van de mensen dat voldoet aan de beweegnorm ligt tussen de 95 en 100 procent, er vanuit gaande dat er altijd een groep mensen zal zijn die door lichamelijke beperkingen niet kunnen voldoen aan de normen.

Waarom?

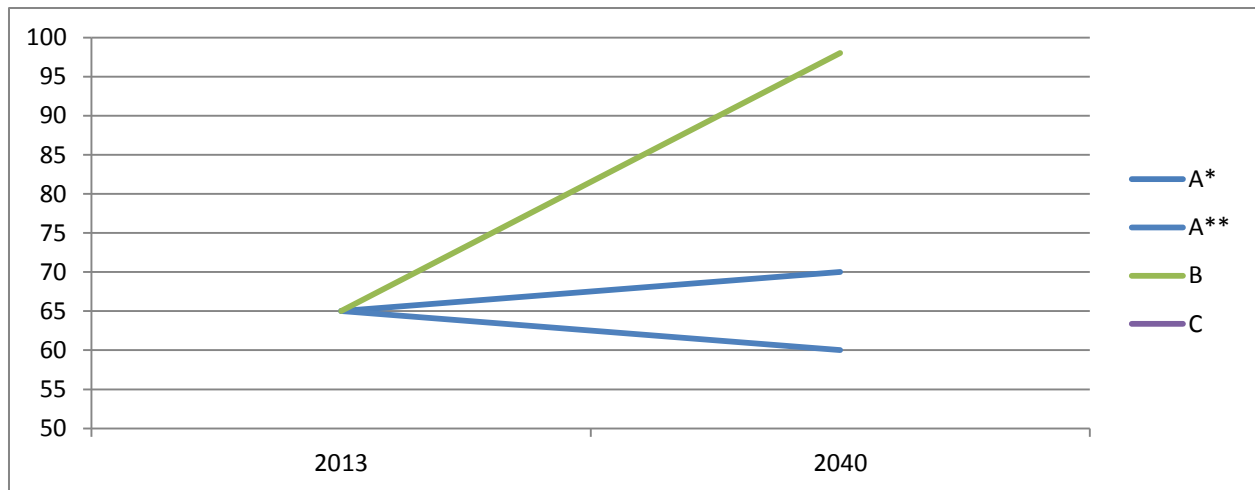
- Gezien het belang van voldoende bewegen (voldoen aan de beweegnorm) voor de gezondheid van mensen willen we dat alle mensen voldoen aan de minimumeisen dit vastgesteld zijn mbt bewegen en sporten voor een gezonde levensstijl.
- De maatschappelijke kosten die een ongezonde leefstijl door te weinig bewegen en sporten met zich meebrengen zullen verminderen als iedereen voldoet aan de beweegnorm
- Als iedereen voldoet aan de beweegnorm heeft dit een positieve invloed op de gezondheid van de bevolking, wat o.a. zal leiden tot minder arbeidsverzuim onder werkenden en betere schoolprestaties van de schoolgaande jeugd.
- Mensen bewegen vaak samen, en bewegen veel in de openbare ruimte. Als iedereen voldoet aan de beweegnorm zal dit kunnen zorgen voor meer sociale contacten en sociale cohesie tussen mensen.

C: Wat is het ideaal van de ander?

Niet-bewegers: mensen die geen plezier beleven of weinig belang hechten aan sporten en bewegen zullen het niet eens zijn met het idee dat iedereen moet voldoen aan de beweegnorm als dat betekent dat zij zich verplicht voelen om dagelijks voldoende te bewegen. Zij hebben andere prioriteiten en geven die liever voorrang. Zij zullen misschien niet tegen het ideaalbeeld zijn dat (bijna) iedereen aan de beweegnorm moet voldoen, zolang het hun eigen keuzevrijheid om hier geen belang aan te hechten maar niet in de weg staat. Lastig om een punt in de trendgrafiek aan te geven waar het ideaalbeeld van deze actor zou kunnen staan.

Moeilijk om duidelijk actoren aan te wijzen die tegen het ideaalbeeld zijn, we kunnen wel weerstanden die kunnen bestaan benoemen:

- Er zijn maatschappelijke belangen die zwaarder wegen dan sport en bewegen. Bijvoorbeeld het belang van reken- en taalonderwijs op school, dat heeft voorrang op bewegingsonderwijs. Of het belang van werkgevers die willen dat hun werknemers productief zijn in de tijd dat ze werken, en niet hoeven bij te dragen aan de doelstelling om dat mensen (hun werknemers) voldoende bewegen als dat onder werktijd moet gebeuren.
- Daar waar sport en bewegen concurreert met andere activiteiten (bijvoorbeeld entertainment en cultuur) waar sport en bewegen geen onderdeel vanuit maakt.
- De overheid kan naast een partij die het ideaalbeeld nastreeft juist ook een partij zijn met weerstand als dit ideaalbeeld betekent dat er veel investeringen vanuit de overheid nodig zijn. De overheid wil dat mensen vooral de eigen regie nemen in sport- en beweeggedrag.

Toelichting bij grafiek:

A: de lijn blijft redelijk stabiel, kan uitkomen op een wat lager eindpercentage of een wat hoger percentage in 2040 t.o.v. nu. De NNGB en de combinorm laten nu al een trend zien waarin ze steeds meer na elkaar toe kruipen, dat zal doorzetten en dus voor een vergelijkbare ontwikkeling van de twee normen zorgen.

B: 100%, min de groep die niet kan bewegen, uiteindelijk zal het ideaalbeeld dan tussen de 95 en 100% uitkomen.

C: geen eindpunt wegens onduidelijkheid van specifieke actoren met weerstand.

Indicator: Blessure incidentie

Waarom deze indicator?

- Belangrijk (negatief) gevolg van sporten
- Sedentair gedrag lijkt te veel op beweeggedrag, interessanter om als tweede indicator iets anders te bespreken

A: Wat weet / denk je?

Er is een tendens naar:

- Startniveau van sporters / mensen die sporten is niet voldoende, ze hebben te weinig motorische vaardigheden (mede door te weinig aandacht hiervoor in onderwijs en jeugd die minder beweegt en buiten speelt, ook meer vormen van een passieve vrijetijdsbesteding die gangbaar zijn), waardoor ze makkelijk blessures oplopen.
- Toename van ongeorganiseerde sport in plaats van sporten bij een vereniging, hierdoor is er minder begeleiding bij het (beginnen met) sporten.
- Sport wordt gebruikt door mensen als manier om zich te identificeren. Het meedoen aan massa-evenementen (bijvoorbeeld color runs, 30 day challenges, meedoen aan marathon, zeer intensieve en kortdurende trainingsprogramma's in sportschool) en het opzoeken van extreme sporten (bijvoorbeeld obstacle run) is hier een voorbeeld van. Zorgt ook voor meer hypes op het gebied van sport waar mensen graag (eenmalig) aan mee willen doen. Mensen doen hier vaak onvoldoende getraind aan mee, waardoor ze meer kans hebben om een blessure op te lopen.
- Een positieve ontwikkeling die van invloed is op de incidentie van blessures is de digitalisering van de samenleving en de brede beschikbaarheid via internet en apps van informatie over veilig sporten. De kansen die dit biedt is dat mensen met hun telefoon in de gaten kunnen houden

(hartslagmeter, digitale 'personal coach'- start to run bijvoorbeeld) en zo beter rekening kunnen houden met de grenzen van hun eigen lichaam. Het biedt echter ook bedreigingen, niet iedere app of informatie is even betrouwbaar of bestaat uit voldoende onderbouwde kennis, mensen kunnen dus ook verkeerd geïnformeerd worden.

B: Wat is je ideaal?

Tussen de 0 en 1 procent.

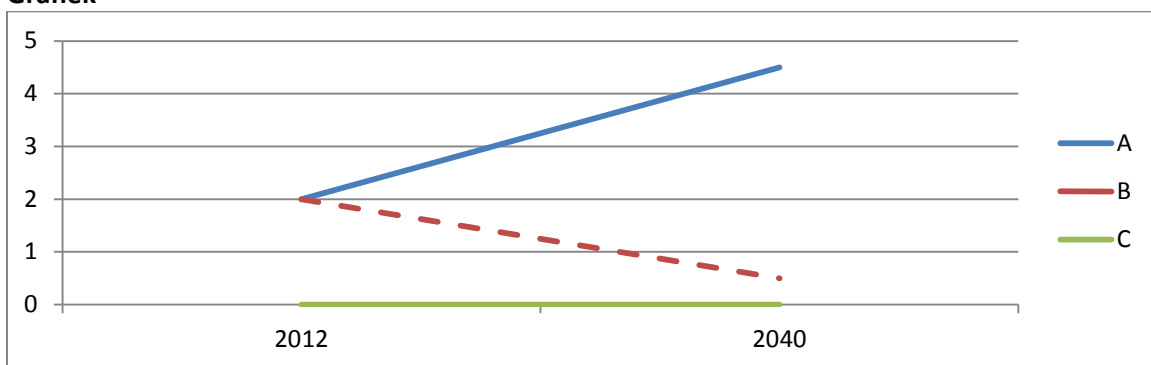
Waarom?

Je wil zo min mogelijk blessures, maar het zal altijd een inherent onderdeel van sporten blijven, vandaar geen ideaal van 0%, maar wel zo min mogelijk blessures.

C: Wat is het ideaal van de ander?

Niet aan toe gekomen

Grafiek

Toelichting:

A: de trendlijn zoals is weergegeven tussen 2007 en 2012 is gewoon doorgetrokken, dan kom je uit bij 4,5 - 5%. Moeilijk om te zeggen of dit werkelijk zo zal zijn, het is koffiedik kijken

C: niet aan toe gekomen.

Pijler: Meedoen in Nederland

Aan tafel:

Elvira Stinissen, Wendela Kuper (VWS Directie sport), Koen Breedveld (Mulier Instituut), Rene Lammers (NOC*NSF). Moderator: Henk Hilderink (RIVM)

Indicator: Sportparticipatie

Waarom deze indicator?

- Basis van sport (als je niet deelneemt, kan je ook niet genieten)

Deze indicator geeft wel discussie over wat er precies bedoeld wordt. Gaat het om actieve participatie, of valt hier ook passieve participatie onder (Genieten van sport). In beide gevallen wordt deze indicator gezien als de basis van waar het over gaat met sport, namelijk dat je deelneemt.

A: Wat weet / denk je?

- Hogere trend (stijging tot 70% in 2040): Er zijn opwaartse trends zichtbaar die ook in de toekomst verder kunnen / zullen doorgaan en een positief effect op sportdeelname hebben. Deze factoren zijn: stijgende opleidingsniveau (hoger opgeleiden sporten meer), er komt een generatie aan die is opgegroeid met sporten en die zal daardoor ook langer doorsporten op hogere leeftijd, Open clubs maakt dat de drempel om te gaan sporten lager is, 2de en 3de generatie allochtonen sporten ook meer.
- Lagere trend (daling tot 30% in 2040): Er zijn ook factoren die de sportdeelname juist naar beneden zullen drukken. Dit zijn de vergrijzing (ouderen sporten minder), er is een soort sportdeelname verzadiging waardoor het plafond wel zo'n beetje bereikt is, medische ontwikkelingen (overgewichtpil) maken dat sporten voor je gezondheid als reden wegvalt, waardoor er minder mensen sporten.
- Er is consensus over dat er een generatie aankomt die meer zal sporten maar de vraag is of dit het volume effect van de vergrijzingsgolf zal compenseren. Technologie wordt als belangrijke onzekere factor gezien.

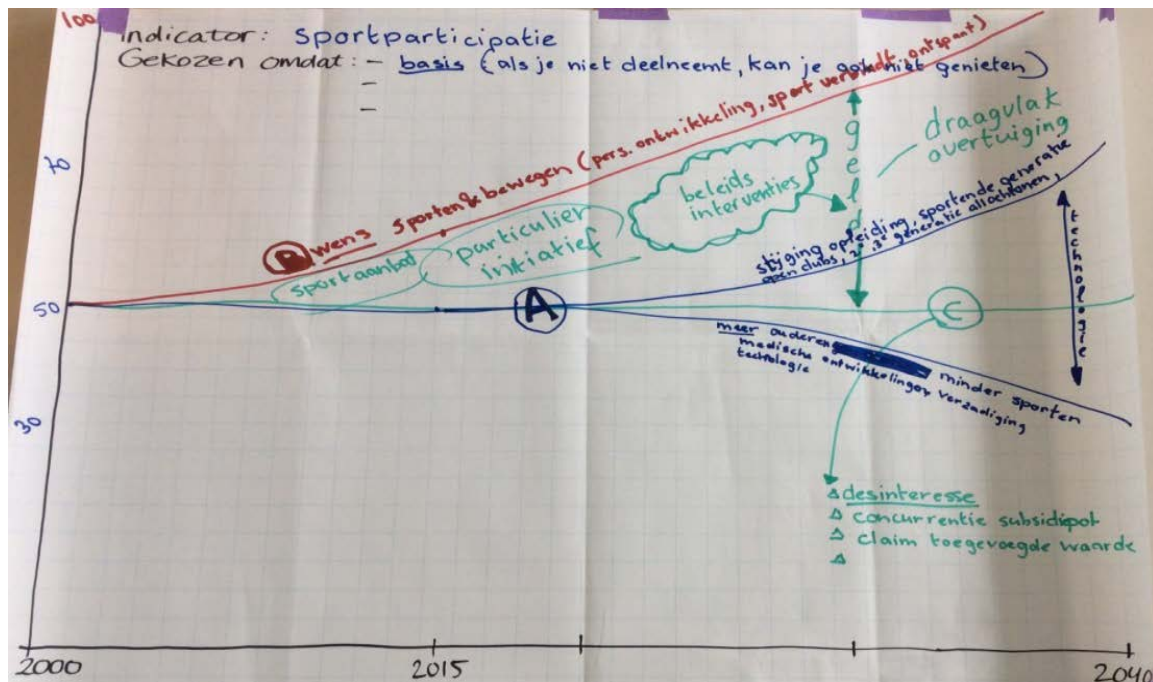
B: Wat is je ideaal?

100% in 2040 (NOC NSF heeft specifieke doelstellingen namelijk 60% in 2016, deze zijn doorgetrokken naar 100% in 2040)

Waarom? Sporten zou moeten worden gezien als onderdeel van je persoonlijke ontwikkeling (hoort bij je opvoeding), sport verbindt mensen en sport helpt te ontspannen.

C: Wat is het ideaal van de ander?

Niet zozeer het ideaal van de ander maar veeleer de desinteresse van een hele grote groep mensen (en de politiek) maakt dat het eindpunt van C 50% blijft (huidig niveau). Geld is een belangrijke component om de 100% te realiseren en er is een grote concurrentie om de subsidiepot (bijv met cultuur). Ook worden de claims van de toegevoegde waarde ondermijnd waardoor de noodzakelijke verandering (m.b.t. draagvlak en overtuiging) niet plaats gaat vinden. De vraag is ook of er voldoende sportaanbod is om de 100% te halen, dat hangt ook af van de particuliere initiatieven die moeten ontstaan om aan de vraag te voorzien.

Indicator: Clublidmaatschap

Waarom deze indicator?

- Deze indicator is het kloppend hart van de sportinfrastructuur.
- Belangrijk om te weten of dit houdbaar is naar de toekomst (is nl een indicator die voortkomt uit de NLse-sporttraditie)
- Heeft een meerwaarde boven niet-clubsporten (ervaring met bestuur, organisatie vaardigheden, regels, cohesie (ontmoeten van andere mensen))

A: Wat weet / denk je?

- Hogere trend (stijging tot 50% in 2040): Mensen willen ergens bij horen (ipv van de kerk nu naar de sportclub), open clubs, participatiemaatschappij zorgen voor een stijging van clublidmaatschap.
- Lagere trend (daling tot 10% in 2040): Verder doorzettend individualisme, consumentisme (aanbod moet meer inspelen op de vraag en clubs doen dat in onvoldoende mate). Clubs leveren niet de kwaliteit en professionaliteit die particuliere aanbieders wel leveren. Ook zal de vergrijzing resulteren in een afname.

B: Wat is je ideaal?

B1: Ca 70% in 2040

Waarom?

Sportverenigingen zijn in staat om mee te gaan in een veranderende vraag, en zullen hogere kwaliteit leveren en professioneler worden. Gemeente is een medestander van dit toekomstbeeld omdat zij dan makkelijker grote groepen mensen kunnen bereiken en daarmee beleidsdoelen beter kunnen realiseren.

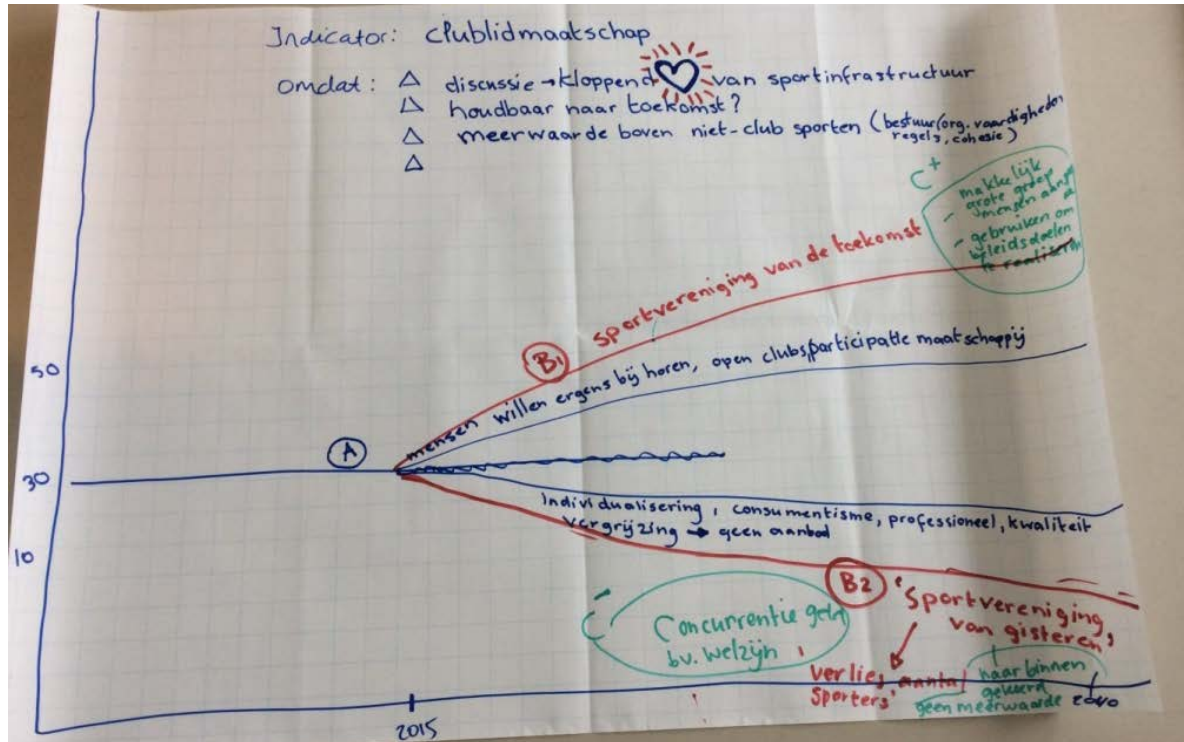
B2: Ca 10% in 2040

Waarom?

Sporten bij sportverenigingen is het sporten van gisteren. Zij kunnen niet de kwaliteit bieden die mensen willen en daarom gaan sporters op zoek naar andere aanbieders. Concurrentie met cultuur zal ook leiden tot lagere budgetten voor sportclubs. Deze worden dan nog meer naar binnen gekeerd en zullen geen nieuwe sporters aantrekken.

C: Wat is het ideaal van de ander?

Verskil tussen ideale toekomst is al groot. Dat maakt dat C lastig is aan te geven. Onder B is al aangegeven wat de mede- en tegenstanders zijn.

Pijler: Talentvol Nederland

Aan tafel:

Ingeborg Bovendeur, Helmie Ramakers (VWS Directie sport), Bake Dijk (Universiteit Utrecht), Olivier de Hon (Dopingautoriteit). Moderator: Annet Tiessen.

Indicator: Top 10 ambitie

Waarom deze indicator?

- Meest uitgewerkt van de geboden indicatoren in Talent
- Aansprekend
- Veel impact op maatschappij
- Invloed van topsport op de maatschappij
- Talent is wel een randvoorwaarde topsport (andere kernindicator binnen Talent)
- Spliss model is al beschikbaar – 50% verklaarbaar
- Keuze om alleen Olympisch te pakken, paralympisch vergt aparte uitwerking, andere factoren
- Discussie over uitwerking van deze kernindicator – nu worden punten toegekend aan podiumplaatsen (brons=1 pt, zilver 2 pt, goud 3 pt) op grote toernooien (EK, WK, OS) en bepaalt deze score in relatie tot die van andere landen de plek op de ranglijst. Dit zegt eigenlijk nog niets over effectiviteit van beleid, dan zou je bijv. moeten kijken naar het aandeel in een NL afvaardiging dat medailles wint.

A: Wat weet / denk je hoe deze indicator zich zal ontwikkelen tot 2040?

De verwachting is dat Nederland een plek tussen de 12 en 16 zal behouden. Hierin kunnen schommelingen zitten, maar dit is wel de reële plek. Landen die nu rondom Nederland liggen qua score, liggen dichtbij met hun score. De top 8 landen zijn eigenlijk buiten bereik (qua bevolkingsomvang, BBP, investeringen in topsport). Ter illustratie, de Nederlandse equipe is al kleiner dan het aantal medailles dat de VS op de Olympische zomerspelen haalt. We gaan dan wel uit van gelijkblijvend beleid.

De plek op de internationale medaillespiegel is niet alleen in handen van Nederlandse ontwikkelingen, maar is juist ook gerelateerd aan buitenlandse ontwikkelingen. Nederland werkt al vanuit een beperkt budget en doet dat behoorlijk efficiënt blijkt uit onderzoek.

Hoewel een deel van het topsportsucces te verklaren is, blijft een deel ook afhankelijk van talenten die ontstaan of van (on)geluk in de wedstrijden (bijv. als Epke valt van de rekstok).

De vraag is wat het effect is van het focusbeleid dat nu is ingezet. Dit kan veel opleveren, maar levert ook risico's op. Talenten in niet-focussporten krijgen minder geld/aandacht, waardoor het gat met de top te groot kan worden. Focussen kan kwetsbaar maken.

Moeilijk is ook te voorzien of in de toekomst even veel geld voor topsport beschikbaar blijft.

Topsportprestaties hangen wel voor een belangrijk deel samen met financiële ondersteuning.

Een risico is de daling van het aantal verenigingssporters, waardoor het moeilijker is talenten te scouten. De topsport zal hier op in moeten gaan spelen en andere methodes ontwikkelen.

B: Wat is je ideaal?

Plek 7 in 2040, maar dit zou een uitschieter zijn. Waarom niet plek 1? Sommige landen zijn onbereikbaar.

Als er onbeperkt budget zou zijn? Dan krijg je een discussie over focusbeleid vs pluriformiteit. Ga je meer inzetten op dezelfde sporten? (teamsporten zijn bijv. heel duur, maar leveren slechts 1 medaille op. Individuele sporten leveren veel meer medailles op door alle disciplines (denk aan zwemmen, atletiek, schaatsen). Of zet je geld in op meerdere sporten, waardoor je meer kansen hebt. En hoe staat de samenleving er tegenover om in bepaalde sporten wel/niet te investeren? Typisch Nederlandse sporten zouden behouden moeten blijven, is de opinie in de groep. De

verwachting is dat er meer maatschappelijk draagvlak is voor pluriformiteit, wellicht heeft dit ook een effect van topsport op breedtesport (Kees en Ard-effect, Epke effect), maar dit wordt niet door iedereen gedeeld.

Het zou wel goed zijn dat de maatschappelijke waarde van topsport meer wordt aangetoond, zodat de investeringen ook goedgekeurd worden door de samenleving. En ook voor het bedrijfsleven/BV Nederland zou het goed zijn om het effect van de investeringen in topsport zichtbaar te maken, wat ze doen voor de BV Nederland, zodat het bedrijfsleven ook investeert in topsport.

Aandacht voor innovatie is belangrijk, omdat dit een voorsprong geeft op de concurrentie. Het moet dan wel toegestaan zijn om dat voordeel ook vast te houden tot het grote evenement (WK, OS) geweest is.

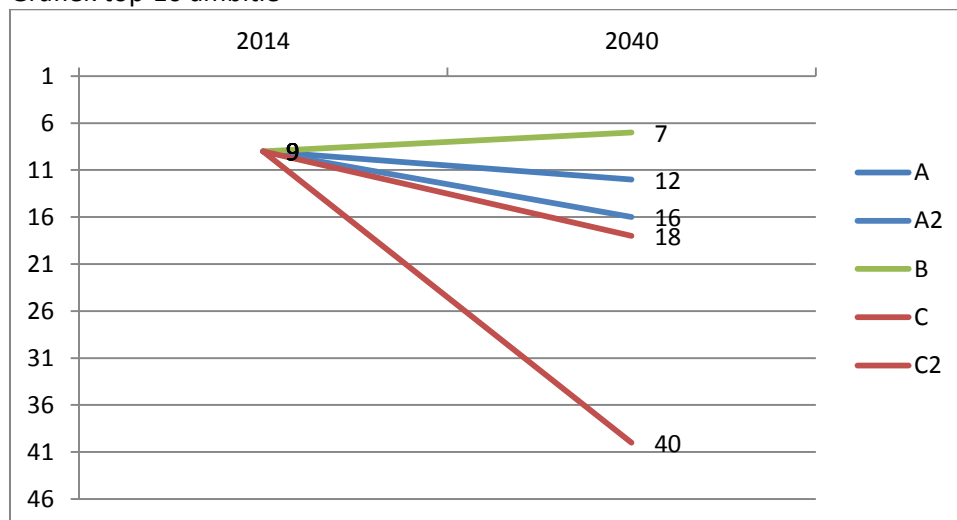
Aandacht voor het vinden van talenten los van de verenigingsstructuur, bijv. via scholen en talentendagen.

C: Wat is het ideaal van de ander?

Er zijn verschillende tegenstanders van topsport te bedenken:

- politieke partijen die er niets mee hebben (zoals SP) en liever het geld in de breedtesport investeren
- amateursporters, die minder voorzieningen krijgen door andere geldstromen/bezetting van accommodaties
- sportbonden die nu buiten de focussporten vallen, en dus minder geld krijgen
- bedrijfsleven, dat liever investeert in breedtesport/gezondheid
- als er minder budget is (slechtere economische omstandigheden), hoe moet dat geld dan verdeeld worden, zowel binnen de sport, als binnen de maatschappij (bijv. onderwijs, zorg).
- te goede prestaties kunnen leiden tot discussies over waarde van die sport. Voorbeeld is de goede prestatie van het Nederlandse schaatsen in Sochi, wat leidt tot opmerkingen als dat het oneerlijk is, dat er geen competitie meer is. Vanuit Nederland wordt al snel gedacht dat we niet boven het maaiveld uit mogen steken.
- door prestaties van andere landen kan Nederland dalen op de ladder.
- Ook kan kennis uit Nederland weglekken, doordat coaches in het buitenland gaan werken en kennis meenemen, of dat kennis in het algemeen weggekocht wordt.

Grafiek top-10 ambitie

Toelichting bij grafiek:

A/A2 – de toekomst is redelijk stabiel, ondanks schommelingen, uitgaande van gelijkblijvend beleid

B – als er meer geld in topsport geïnvesteerd zou worden, zou dit kunnen.

C/C2 – afhankelijk van de ontwikkelingen kan topsport helemaal wegzakken.

Pijler: Kaart van Nederland

Aan tafel:

Marieke Breejen, Mariëtte vd Voet (VWS Directie sport), Robert Gelinck (NISB), Ronald Huijser, Rick Brounen (VSG), Steven Vos (Fontys Hogeschool). Moderator: Marieke van Bakel (RIVM)

Indicator: Sportaccommodaties/inwoners

Waarom deze indicator?

- Concrete, heldere indicator
- Actueel voor gemeenten (afschrijvingen, fusies, privatisering, tijd/kunstgras, bezuinigingen, krimp (afstoten)/groeigebieden (geen ruimte!), multifunctioneel). Gemeenten moeten nu keuzes maken, bijvoorbeeld of ze hun zwembaden gaan sluiten.
- Impact budgettaire voor gemeenten
- Accommodaties zijn nog altijd bepalend voor hoe en waar je sport. 51% van de NLers sport in/bij de voorzieningen. Van de jeugd is 85% lid van een sportvereniging.

A: Wat weet / denk je?

Drie verschillende trendskenario's:

1. Lijn blijft gelijk:
 - Behouden wat er is
 - Inzetten op kwaliteit en multi-gebruik
2. Dalende lijn:
 - Meer focus op beweegvriendelijke informele omgeving
 - Intensivering van gebruik
3. Sterk dalende lijn:
 - Staatssteun +100% tarieven
 - Sportbesluit – 15% budget

Het aantal accommodaties zijn de afgelopen jaren gestegen in vergelijking met de sportterreinen. Verwachting is dat het aantal formele accommodaties gaat afnemen. Accommodaties van nu moeten gerenoveerd worden of een aangepast toekomstplan krijgen. Private organisaties zullen accommodaties gaan overnemen.

Innovaties: voetbalveld op het dak van IKEA in Utrecht. Is helaas maar een enkel voorbeeld. Groei in accommodaties voor urban sports (skaten, klimmen) in industriegebieden en openbare ruimte.

Lifestyle sporten. Buitenruimten worden veel gebruikt door jongeren, ouderen zie je daar nauwelijks.

Voorstel trendlijn naar de toekomst: gelijk blijven (Mariëtte van der Voet), dat is te optimistisch (Robert Gelinck) Er zijn slimme manieren om het aantal accommodaties gelijk te houden. Tegenover de publieke bezuinigingen staan commerciële investeringen (Mariëtte van der Voet).

B: Wat is je ideaal?

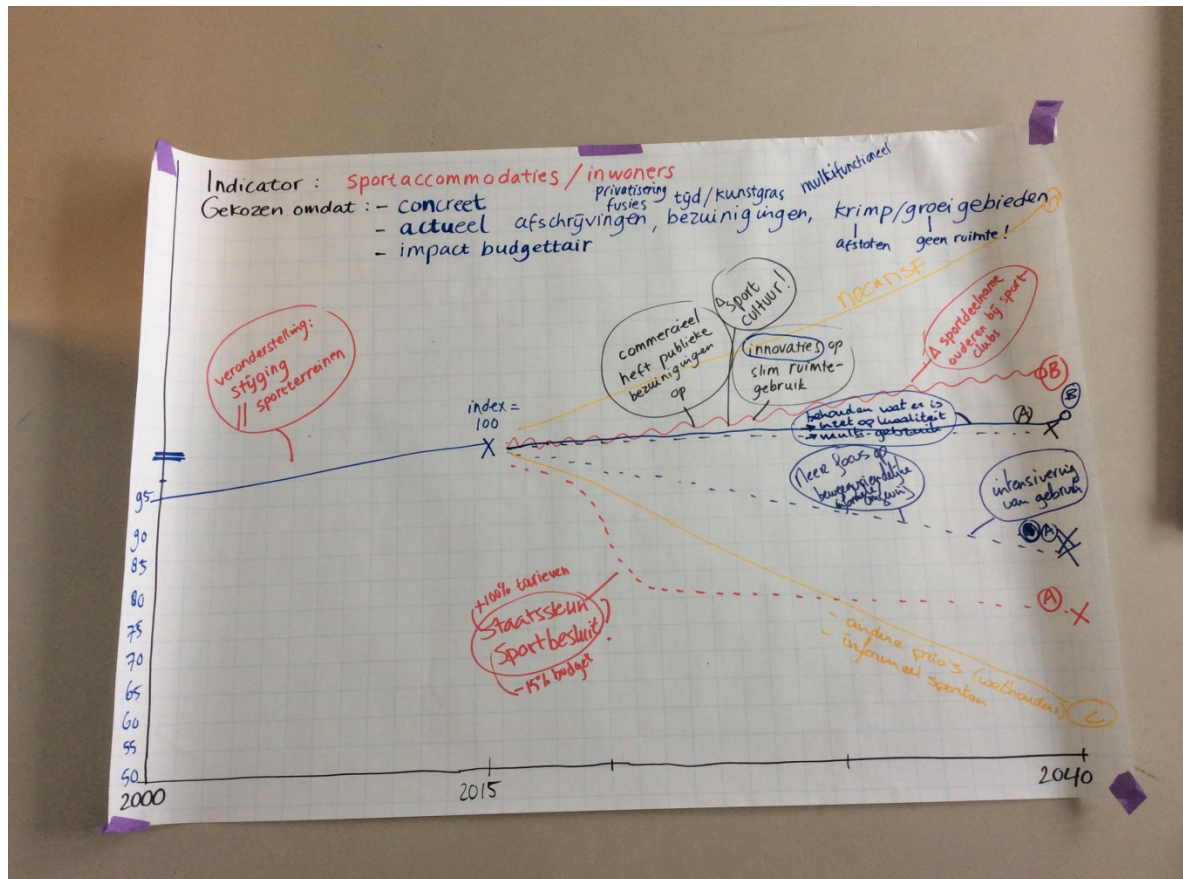
Twee verschillende trendskenario's:

1. Lijn blijft gelijk:
 - Commercieel heft publieke bezuinigingen op
 - Δ sportcultuur!
 - Innovaties op slim ruimtegebruik
2. Licht stijgende lijn:
 - Δ sportdeelname ouderen bij sportclubs

C: Wat is het ideaal van de ander?

Twee verschillende trendskenario's:

1. Sterk dalende lijn:
 - Andere prioriteiten (wethouders) – index 50
 - Informele sporters
 - Niet-sporters
 - Zorgsector/verzekeraars
2. Stijgende lijn:
 - NOC*NSF plus sportbonden - index 150

Indicator: Tevredenheid aanbod/voorzieningen

Waarom deze indicator?

Toename van:

- Kritische consument
- Kwaliteitseisen Standaarden
- Prijzen
- Accommodaties (nemen af) afstanden (nemen toe)

A: Wat weet / denk je?

1. Dalende lijn (75%):

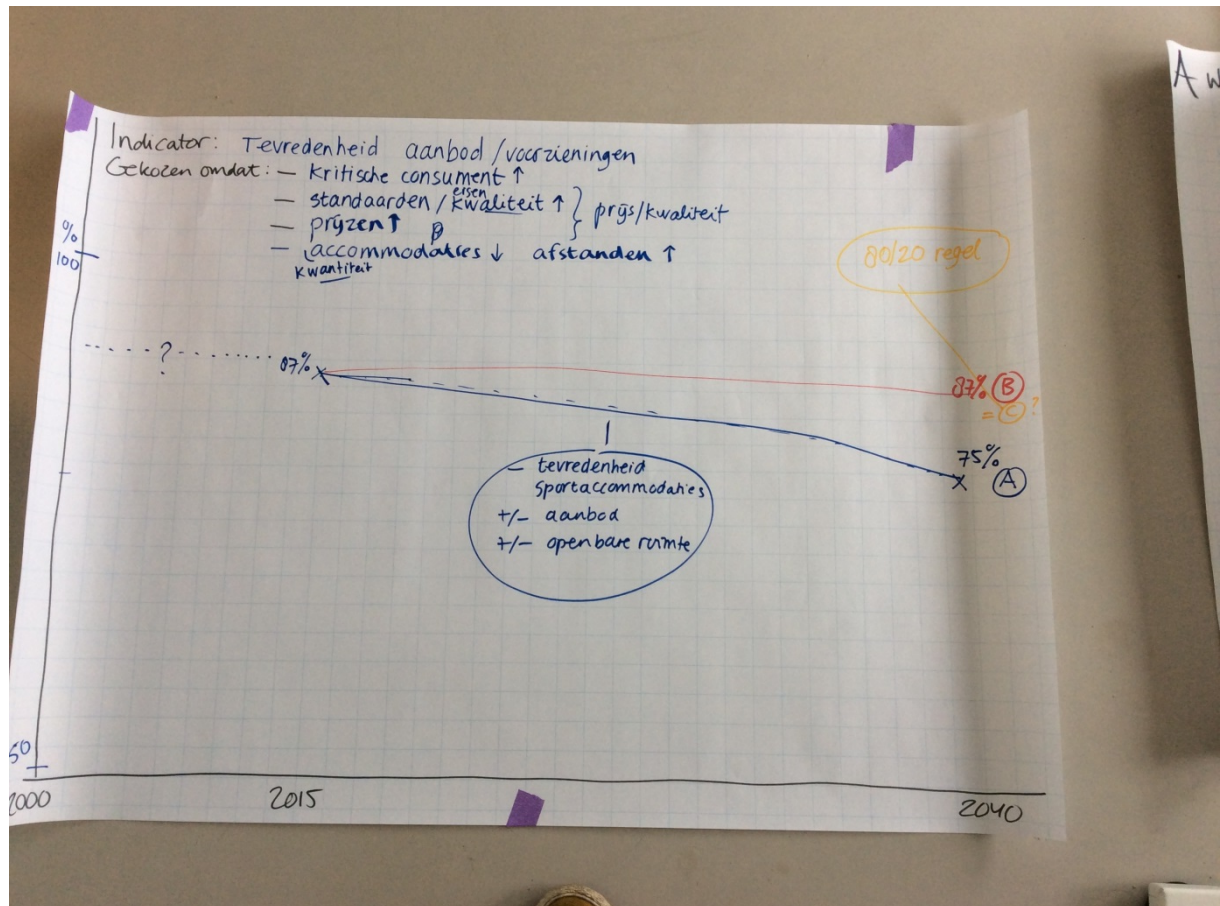
- Minder tevredenheid over sportaccommodaties
- Gelijkblijvend aanbod
- Gelijkblijvende openbare ruimte

B: Wat is je ideaal?

1. Lijn blijft gelijk:
- 87% is al heel hoog en dus ideaal

C: Wat is het ideaal van de ander?

80/20 regel, min of meer gelijk aan B

Pijler: Nederland in Beeld

Aan tafel:

Mark van den Heuvel (Fontys Hogeschool), Andries Kuipers (CBS), Ron Lemmers (VWS) en Henk Meijer (VWS). Moderator: Frank den Hertog (RIVM)

Indicator: BBP Sport

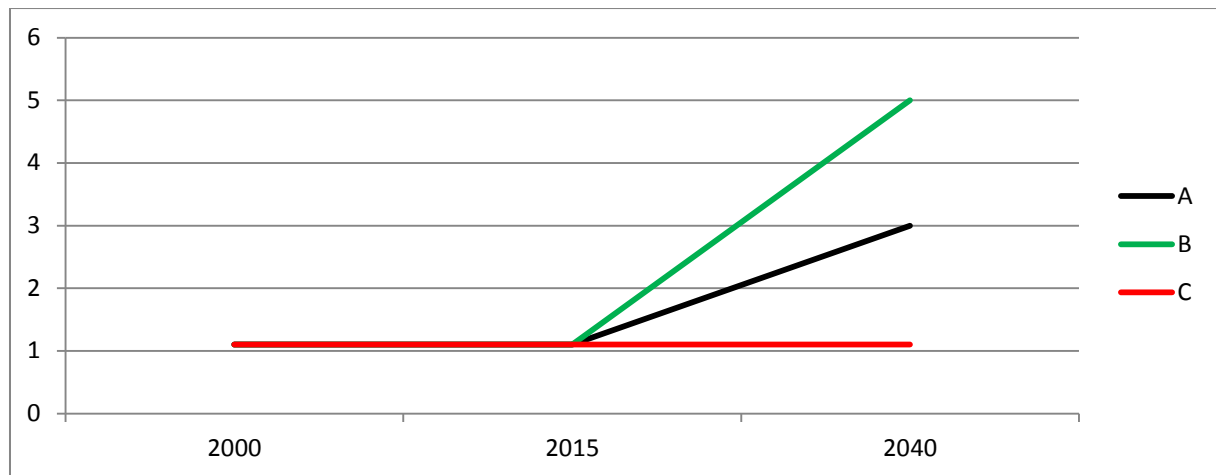
Waarom deze indicator?

- Het gaat over de economische waarde van sport
- Benadering van sport als normale bedrijfstak waar geld mee te verdienen valt
- Gaat niet alleen over sport en bewegen, maar ook over marketing, sponsoring en commercie

A: Wat weet / denk je?

Het cijfer dat het CBS sinds het begin van het nieuwe millennium berekent, geeft aan dat de Nederlandse sporteconomie bestaat uit ongeveer 1,3% van het BBP (satellietrekening Sport). Dat is een percentage dat een betrekkelijk nauwe definitie van sportgerelateerde bestedingen hanteert. Het gaat bij dat cijfer dan om de sportgerelateerde productie, de sportgerelateerde bestedingen en de sportgerelateerde werkgelegenheid. Sponsoring zit hier dus bijvoorbeeld niet bij, omdat het wordt genoteerd als kostenpost voor het bedrijfsleven. Sponsoring maakt wel sport mogelijk, maar komt dus niet in de rekening terug. De redenering van het CBS is: Sport wordt gesponsord omdat het aandacht genereert, en dat kan ook met een STER-spotje. Met als consequentie dat als de uitgaven van de overheid aan sport zouden worden overgenomen door private partijen dat een negatief gevolg zou hebben op het percentage BBP Sport.

Discussie ontstond steeds weer over welke cijfers in het SSA (Sport Satellite Account) terecht komen en welke niet.

Factoren die een groei van het BBP Sport positief kunnen beïnvloeden:

- Toerisme. Het sporttoerisme neemt toe, vooral ook vanuit het buitenland. Zeker als we meer/grotere evenementen zullen kunnen organiseren. Dat is de afgelopen jaren ook als wel iets gegroeid, en verwacht men aan tafel meer groei.
- De sportsector wordt door iedereen wel als belangrijk gezien, ook om maatschappelijke problemen het hoofd te kunnen bieden. Sport krijgt steeds meer een functie om problemen op te lossen. Dat zou je ook terug moeten kunnen vinden in het BBP.

- Er is ook een PWC Global Outlook studie (Amerikaans georiënteerde studie) die aangaf dat er ontzettende groei zit in de sportgerelateerde bestedingen incl. leisure. Het is ook interessant als de sport wat kan bijdragen aan de werkgelegenheid. Dit dient als argumentatie van waarom het cijfer uiteindelijk op 3% uitkomt.
- Als PSV een app-je ontwikkeld dat groot succes heeft, dan slaat dat niet neer op de BBP Sport. Er zijn ook andere rekenwijzen mogelijk zoals dat al wel gebeurt bij de EU (als zij het over 'economic value' hebben, dan zitten daar veel meer begrippen bij) en bijvoorbeeld ook bij Ernst en Young. Dan krijg je een heel ander beeld van de omvang van het Sport BBP, als je de commercie meeneemt in de berekening.
- Omvang van bedrijfstak sport neemt toe als gevolg van:
 - o Meer vrije tijd
 - o Meer toerisme
 - o Meer behoefte aan evenementen
 - o Meer internationale bedrijven die hier investeren
 - o Internationaal sporttoerisme (marathon etc.)
 - o Vergrijzing, vrijetijd en vitaliteit
 - o Koopkrachtige 65+ers en dan heb je het voor een deel ook over bijv. elektrische fietsen en lichtgewicht fietsen voor mensen die willen blijven bewegen (toch weer iets anders dan 'sport').
 - o Ouderen worden geen lid van een club, maar organiseren het voor een belangrijk deel zelf.
 - o App die zorgt voor een betere bezetting van sportlocaties (→ nieuwe arrangementen voor sport als groeimarkt).
 - o Eigendom van BVO's (maar ook schaatsen en wielrennen) verandert m.b.v. buitenlands geld (ADO, Vitesse) → nieuwe investeringen in stadion, voorzieningen etc.

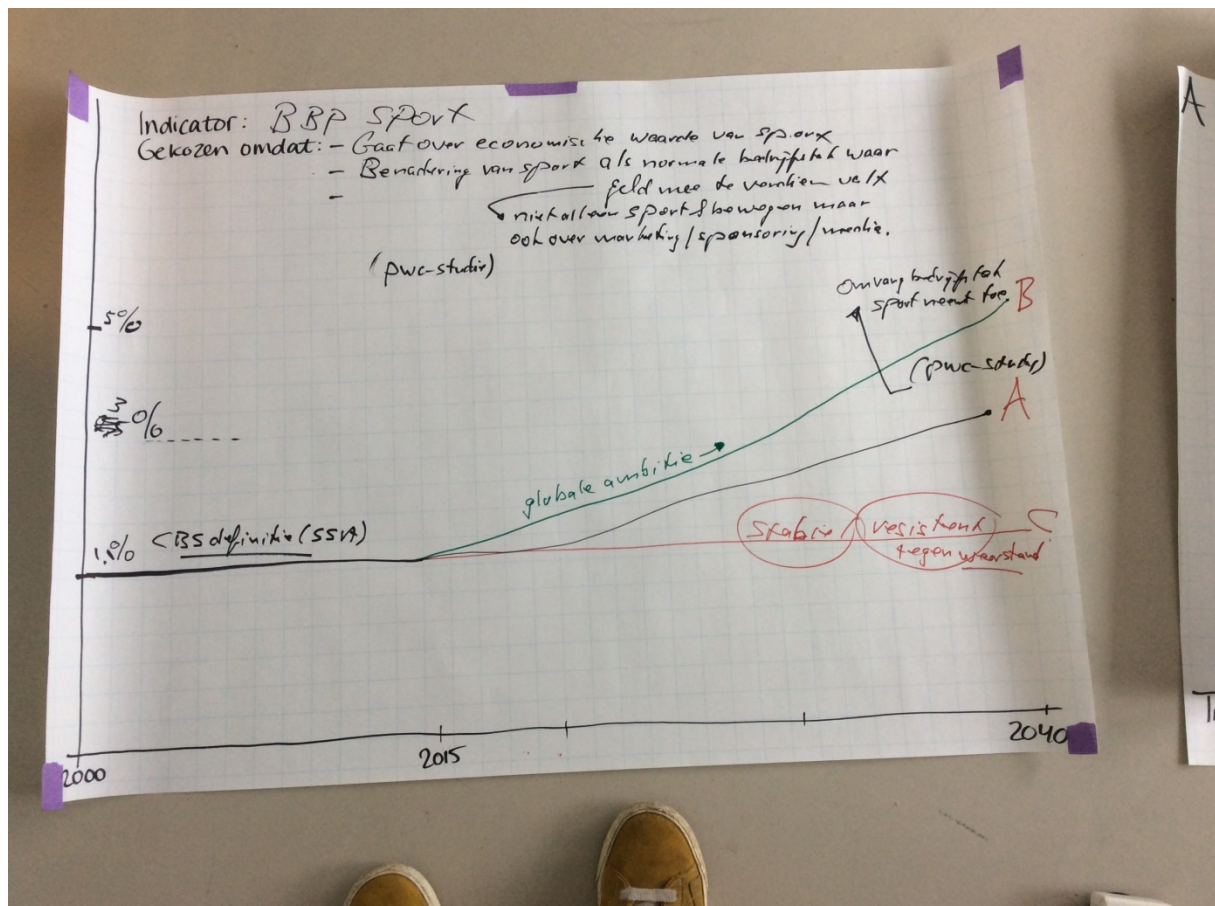
B: Wat is je ideaal? (Mondiale ambitie)

- Productiefactor van 'ervaren geluk'. Sport blijft een marginale sector, in kwantitatieve zin, maar niet in kwalitatieve zin. Als je die meer kwalitatieve zaken iets meer mee zou nemen in de berekening van het SSA, dan groeit dat cijfers vanzelf aanzienlijk.
- "Willingness to pay" voor sport is zodanig dat daar nog wel wat groei zou kunnen zitten.
- Olympisch plan had als gedachte dat het NL op de kaart zou zetten voor wat betreft het organiseren van sportevenementen. Als een buitenland dan een evenement organiseert, dan huur je Nederlandse experts is die dat voor je kunnen doen (beetje a la Schiphol, dat zijn kennis mondiaal vermarkt). FME zit heel erg op die lijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om het bouwen van een Olympisch dorp, een stadion, technologie of infrastructuur → Startups in de sport/grote evenementen
- E-sports als explosieve groeimarkt
- Ontstaan van nieuwe beelden/nieuwe story's over waarom investeringen in de sport nodig zijn, ook in de buurt en de straat (Nieuw Olympisch plan).
- Fietspaden in het buitenland aanleggen etc. zou ook kunnen, maar ook die komen nu niet terug in SSA (Sport Satelliet Account).
- Meer beweegonderwijs zou ook leiden tot een positieve groei van het "BBP Sport" → meer economische waarde door meer sportdocenten, maar ook maatschappelijke groei/gezondere mensen.
- Export van sport zorgt zeker wel voor een groei van BBP.
- Meer inkomsten terug laten stromen van de internationale uitzendrechten. Het meeste daarvan blijft nu hangen bij FOX-sport en Endemol.
- Rebel-groep heeft verkenning (vMKBA) gedaan naar de maatschappelijke baten die zouden samengaan met het organiseren van Olympische spelen. Daar kwam een positief cijfer uit naar voren.

- Het is dus niet de bedoeling om de mensen in Nederland meer te laten betalen voor de sport (ook een manier om de BBP Sport omhoog te krijgen).
- Iets rek is er als de kwaliteit van het sportaanbod verbetert en mensen daardoor bereid zijn om meer te gaan betalen (analoog aan fitness-industrie).
- Meer deelname van vrouwen aan (competitie)sport zou wellicht nog wel iets toe kunnen voegen, maar dat is misschien wel wat 'wishful thinking'.

C: Wat is het ideaal van de ander?

- De massa wil gewoon zo goedkoop mogelijk kunnen sporten, als ze al willen sporten.
- Niet-sporters hebben geen tijd/zin die ook niet graag hieraan geld uitgeeft, liever aan cultuur.
- Veel verzet tegen commercialisering van de sport en de aanwezigheid op vooral de televisie.
- Overheidsbudgetten moeten niet worden besteed aan sport/amusement (sport is geen noodzakelijke, primaire levensbehoefte).
- Er gaat al te veel geld (subsidies) naar de sport, m.n. naar NOS met uitzendrechten voor voetbal.
- De impact van sport als 'branding voor NL' is zeer beperkt. Al die inspanningen zorgen niet voor een serieus resultaat (Rembrandt wint het nog altijd van 16 gouden medailles).

A Wat weet/denk je?

(Sport) tourism maakt toe
Goed voor NL attracties.

Vergruïping + vrijheid +
vitaliteit

Nieuwe arrangementen van
vrug-aanbod bij elkaar
Goed voor bereikbaarheid

Eigendom van bod's verandert
buitenlands geld voor NL
(ADO, vitese)
(Nieuwe investeringen?)

Indicator: BDP SPORT

B Wat is je ideaal?

Expertise van sportorganisaties
kennis in NL naar buitenland
(infrastructuur, events, technologie)

Start-ups in de sport.
Dynamische markt nodig →
grote events.
E-sports

x Ontstaan van nieuwe beelden
nieuwe 'story's' over waarom
investeringen in sport nodig zijn.
(vgl. Olympic plan).

x Meer bewegingsonderwijs
heid tot 2e en 3e waarde

C Wat is het ideaal van de ander?

Waarstand tegen

- Commercialisering sport
- Veel subsidie aan sport
(ipn cultuur, of gezondheid).
- Beschikking van NOS aan voetbal
- Sport als branding voor NL
is zeer belangrijk.